

שבת פרה תשכ"ה

ללא פרסומות

תורה

"משוכנס אדר מרבין בשמחה"

זמני השבת פרשת כי תשא

יציאה

18:22

כניסה

17:22

עילוני

הפטרה:
ויהי דבר

"כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם" [ל, יב]

בתחילת הנהגתו של הרה"ק בעל התניא בא לבקרו אחד המתנגדים. בכניסה לביתו של הרב פגש האורח במשרת העומד על יד הדלת ומונע כניסת אנשים בלתי קרואים. כשנכנס האורח אל הקודש פנימה העיר לרבי על כך שהוא נוהג בעצמו להחזיק משמש צמוד, וכי יש בדבר משום התנשאות ורמות רוחא. הרכין בעל התניא את ראשו כבשעת אמירת תחנון, ולאחר דקות ספורות הרים ראשו ואמר, כמו שיש בגד מיוחד לראש ובגד לגוף ואין בכך התנשאות כך גם הראש בבני ישראל צריך להיות מובדל מגוף האומה, וכתוב 'כי תשא את ראש בני ישראל' שצריך לנשא את הראש לבני ישראל. שאלו האורח, כדי להשיב לי תשובה זו אין צורך בהנחת הראש על השולחן כבשעת תחנון. נענה בעל התניא ואמר, בעת מחלוקת קרח כנגד משה רבינו. אמר קרח, 'כי כל העדה כולם קדושים ומדוע תתנשאו על קהל ד', וישמע משה ויפול על פניו', הרי היו אלה דברי חוצפה ועזות מצד קרח, ומה יש להתרגש מזה. אלא, משה רבינו נפל על פניו וביקש להבין שמא שואלים שאלה זו משמים, כמו שלימד הבעל שם טוב, שכל מה שמראים ומשמיעים לאדם עליו לפשפש במעשיו שמא מראים לו זאת משמים כדי שייתן אל לבו. אולם אני התבוננתי בדבר וראיתי כי נקי אני משמץ התנשאות ואין עלי תביעה בשמים על כך, אחר כך יכולתי לענות לך את מה שעניתי. [עולם החסידות שבט תשס"ב]

העלונים לעילוי נשמת הצדקת לאה ז"ל בת חל

אף על פי שפרשת 'כי תשא' היא ההמשך לפרשות 'תרומה' ו'תצוה' לעניין המשכן והבגדים והתרומות, אבל יש בה משהו מיוחד – מעשה העגל.

"וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר", בושש – לשון איחור אומר רש"י וכן "בשש רכבו". פרוש אחר אומר רש"י – בא שש. קבע איתם משה רבנו – לסוף ארבעים יום אני בא בתוך שש שעות. הגיעה השעה השישית של יום הארבעים ואמרו הוא לא הגיע, ונכנסו ללחץ. אוי למי שנכנס ללחץ, השטן מנצל את זה ויכול להפיל אותו לגמרי, לא להשאיר לו אבן על אבן. יהודי, אל תכנס ללחץ! אתה בעולמו של הקב"ה, מה אתה נלחץ? אתה מסודר! תראה מי אבא שלך! הכול יש לך, הכול הוא דואג לך, מה אתה בלחץ? תגיד גם זה לטובה. רצית שיהיה ככה ומתהפך לך למשהו אחר, אתה מחכה והבן אדם לא בא ואתה נכנס ללחץ, ואתה יכול כבר לעבוד עבודה זרה. ברגע שיבוא אתה תכעס עליו והכל יתקלקל. תתיישב בדעתך. הכול בידי שמים. אולי השעון שלך לא מכוון? אולי לא קבעת איתו בכלל היום? בקיצור, אל תכנס ללחץ.

פרדסים נסים

העלון ודברי התורה לעילוי נשמת שושנה בת שרה

הרבי מלובביץ' רבי מנחם מנדל שניאורסון

"זו אני שביקשתי לשנות את השם
בתעודה. עכשיו סבתא שלי

בריאה" כשהנכדה החתימה את כתב השותפות בשם
סבתה, קרה מה שאף אחד לא חלם עליו: סבתא בריאה
ובבית. היו גם אתם שותפים

סיפור חיים

לעילוי נשמת מרים בת ברטה, ברטה בת מרים ת ז צ ב ה

הסיפור לשבת

**שיחת הטלפון מעדן הייתה מוזרה. היא
התקשרה לבקש שישנו את שם
השותפות שלה לשמה של סבתה. "זו
סבתה דינה שלי", היא כמעט בכתה,
"היא עכשיו בבית החולים ויש לה
קורונה".**

**מי שענתה לה לטלפון שמעה בקשב רב
את הבקשה, ואחרי ששאלה את אחד
הרבנים - השיבה שאין בכך כל בעיה,
אלא שכדאי לזכור שהקדוש ברוך הוא
שומע כל תפילה, ואולי לא טוב להסתכל
על הדברים כאילו רק שינוי השם
בתעודה הוא זה שכמו בקסם מיד ירפא
את הסבתא.**

**היא הציעה כי מספר שיעורי תורה
יוקדשו לרפואתה השלימה של סבתה,
ועדן רק אמרה שאמנם לא ביקשו ממנה,
אבל היא מתחייבת לרפואת סבתא דינה
להיות שותפה גם בשנה שתבוא.**

**עכשיו עדן התקשרה מרוגשת. "זו אני
שביקשתי לשנות את השם בתעודה",
היא סיפרה, "ידעתי מה אני עושה.
המצב של סבתא הידרדר והיה ממש
ממש לא טוב, אבל יום אחד הוא התחיל
להיות טוב יותר, ומהר מאוד קרה מה
שאף אחד לא חלם עליו: היא בריאה
ובבית. אני הנכדה ששומרת עליה,
ושומרת על עצמי בגלל זה כאילו אני
בקבוצת סיכון. על הקבלה שלי לא
סיפרתי לאף אחד במשפחה שלי, לא
בטוח שהם יקבלו את זה בהבנה, אבל
אני יודעת מה היה...".**

פרשתנו מתארת את מסירת לוחות הברית למשה:
"וייתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני
לחת העדת". המילה "ככלתו" נכתבה בכתוב חסר
(בלי ו'), ויש כאן רמז שהתורה הייתה בבחינת כלה.
רש"י מביא על כך שני פירושים: "שנמסרה לו תורה
במתנה ככלה לחתן, שלא היה יכול ללמוד כולה
בזמן מועט כזה; דבר אחר: מה כלה מתקשטת
בכ"ד קישוטיין, הן האמורים בספר ישעיה, אף
תלמיד חכם צריך להיות בקי בכ"ד ספרים."
בפירוש הראשון רש"י משנה מדברי הגמרא. שם
נאמר ש"בתחילה היה משה למד תורה ומשכחה,
עד שניתנה לו במתנה", ואילו רש"י אינו מזכיר
זאת. כמו-כן יש להבין מה הנחיצות בדימוי החתן
והכלה, לכאורה דיי להשוות את התורה למתנה.
ועוד, על-פי רוב רש"י מסתפק בפירוש אחד, אלא
אם כן אין הוא בהיר לגמרי. למה הוא נזקק כאן
לשני פירושים?

אלא רש"י השמיט את שכחת דברי התורה של משה
מפני שפירושו מיועד ל"בן חמש למקרא", שכבר
למד בעבר שמשה רבנו זכר דברים שנאמרו לו זמן
רב קודם לכן - בשליחותו במדיין לשחרר את בני
ישראל, בהקשר של דיני קרבן פסח ודיני ירידת
המן. לכן הפירוש שמשה שכח את תלמודו אינו
מתיישב על-פי הפשט. כמו-כן לא דיי להמשיל את
התורה למתנה סתם, מפני שכאן אין הכוונה
למתנה רגילה. כלה הנמסרת לחתן מטרתה ליצור
משפחה בישראל ולמלא את הציווי "פרו ורבו ומלאו
את הארץ". אמנם התכלית הזאת אינה מתרחשת
מיד, אך כבר ברגע כניסתה לחופה נמסרת הכלה
לחתן לצורך המטרה הזאת.

בזמן החופה נוצר הקניין שיש בו כל הפרטים
שיבואו לידי ביטוי בשנים הבאות: "דור ישרים
יבורך", "זרע בירך ה'", בניים ובני בניים העוסקים
בתורה ובמצוות. בדרך זו נמסרה התורה למשה.
אמנם ההתחלה כרוכה בהשקעה וביגיעה, כמו
הקמת בית בישראל, אולם הפוטנציאל של הברכה
שתתגלה בעתיד גלום כבר ברגע הראשון של
הקשר. כך במסירת לוחות הברית היו כלולים כל
ענייני התורה וחידושיה שיתגלו במרוצת כל
הדורות.

ואולם רש"י אינו מסתפק בפירוש הזה, מכיוון
שלמעשה היה ביכולתו של משה רבנו ללמוד את
התורה כולה במשך ארבעים הימים שהיה בהר.
הקב"ה אינו 'מלמד' רגיל, ומשה רבנו אינו 'תלמיד'
רגיל. וכבר מצאנו שהיו גאונים שלמדו את כל
התורה בפרק זמן קצר. לכן רש"י מביא את פירושו
השני: "תלמיד חכם צריך להיות בקי בכ"ד ספרים".
אך גם הפירוש השני אינו מושלם. קשה לומר
שהפסוק מכוון לכ"ד ספרים בשעה שעדיין לא
ניתנו. לכן בא הפירוש הזה בהמשך לפירוש
הראשון. כשם שמסירת הכלה לחופה כוללת את
כל מצוות פרו ורבו בשנים הבאות, כך גם קבלת
התורה כמוה כהתחייבות ללמוד את כל כ"ד
הספרים העתידיים לבוא.

[תורת מנחם]

האור החיים

בבית

הרב דניאל זר שליט"א

גודל
אהבת
הקדוש
ברוך
הוא
לכל
אחד
מישראל

מתנה טובה ושבת שמה

"ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת" (שמות לא, טז). דרשו רבותינו (שבת י"ע"ב, ביצה טז ע"א) אמר לו הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם. השבת היא המתנה החשובה ביותר שנתן לנו הבורא יתברך, זהו הכתר של עם ישראל, אם השבת הקדושה שמורה בעם ישראל, הרי שהם שמורים ומוגנים מכל צד ונוקז. החפץ חיים מונה וכותב בספרו ששתיים עשרה פעמים נשנה בתורה עניין השבת, וכל הנביאים הוכיחו על השבת, ולא מצינו שום עונש שנענש האדם החוטא ע"י הקב"ה בעצמו, רק אצל השבת, כיוון שהשבת היא הנפש והנשמה היהודית, ואותה אנחנו צריכים לשמור מכל משמר! משל למה הדבר דומה, אם חסר לאדם אבר מסוים, עדיין חיותו אינה נפסקת, גם אם חסר לו עין או אוזן הוא יכול עדיין להתקיים, אמנם כבעל מום, אך יכול להתקיים, אולם אם הראש חסר, אין מה לעשות יותר, צריך לקבור אותו ולהודיע על פטירתו... זה המשל, והנמשל - השבת היא הראש של האומה היהודית ולכן חובה קדושה עלינו לשמור אותה מכל משמר! בואו ונקבל אותה באהבה ושמחה, נבקש לדעת וללמוד את הלכות השבת, נעשה קידוש ונבצע על לחם משנה, נשיר שירי שבת כל המשפחה יחדיו ונאמר דברי תורה על שולחן השבת, אם נעשה כן ודאי שנהיה רצויים וטובים לפניו יתברך, השומר שבת, הבן עם הבת, לקל ירצו, כמנחה על מחבת (מתוך זמירות שבת). כוחה של השבת גדול ועצום עד למאוד, כפי שדרשו רבותינו (שבת ק"ח ע"ב) על הפסוק בישעיה (נו, ב) אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו, אל תקרי מחללו אלא מחול לו, כל השומר שבת כהלכתה אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש, מוחלין לו. על הפסוק "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת" (שמות לא, טז), מבאר האור החיים הקדוש שהשמירה היא זאת שעושה את השבת, וככל שעם ישראל יותר ישמרו את השבת גאולתם קרובה לבוא. יהודי שמצליח להשפיע על יהודי חברו לשמור גם את השבת, אשריו ומה טוב חלקו, ועליו עתידה להכריז בת קול "מי שפעל יבוא ויטול שכרו". אלקנה זכה שיצא ממנו שמואל שהיה שקול כנגד משה ואהרון, הואיל והשפיע על אחרים לעלות לרגל. אמר לו הקב"ה "בשכר זאת שאתה מכריע את בני לכף זכות הנני נותן לך בן שיכריע את כל כללות ישראל לכף זכות." על ידי שמזכה האדם את הרבים ושומרם ומצילם מחילול שבת זוכה לבנים גדולי ישראל (על פי המשנ"ב בסימן רנ"ו סק"ב), וכך היה רגיל מורנו ורבינו מרן זצוק"ל לומר, והיה מברך בברכה זו את המתאמצים למען שמירת השבת, ואף הוא בעצמו עולה למדרגות גבוהות בקדושה וביראה שהרי כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו חכות הרבים תלויה בו (יומא פז ע"א). לכן כל אחד שיכול לדבר ולהשפיע על חבריו, יעשה זאת בחכמה ובנחת, כלם בחכמה עשית (תהילים קד, כד) מעלת השבת גדולה ועצומה, ולכן מיד לאחר גאולת מצרים ציווה לנו הקב"ה על השבת הקדושה, ושמירת השבת היא המעידה על חידוש העולם ושהקב"ה ברא אותו בששה ימים. יהי רצון שנזכה לשמור את השבת כהלכתה, ובזכות כך נראה בקרוב בישועת ישראל השלימה, וכפי שאמרו רבותינו (שבת ק"ח ע"ב) אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים, במהרה בימינו, אמן.

פרשת השבוע הנוכחי, חושפת בכמה פסוקים לא ארוכים, את אחד הכלים העוצמתיים והסגוליים ביותר, בהם זכה העם היהודי. זהו כלי ייחודי ונדיר, שחז"ל מעידים על עוצמתו החזקה, ויכולתו לשנות סדרי עולם וליצור תהפוכות תבל. אלו פסוקים בודדים שיש להם כוחות עילאיים, וראוי לייחד להם מחשבה והתבוננות מעמיקה. בעידן כמו היום, כשהעולם מלא התמודדויות ויהודים מחפשים כל דרך להיושע, כשיהודים מחפשים סגולות שונות מכל העולם ומוכנים להתאמץ, לשלם הון תועפות, להיטלטל בדרכים או לעשות פעולות חריגות, חשוב לזכור כי כל אותן סגולות אהובות ורצויות, אבל מפתח המאסטר לישועות הוא פרשת הקטורת. ולפיכך, העניקו לנו חז"ל מתנה יקרה, וקיבעו את פרשת הקטורת בתוך סדר התפילה, כחלק בלתי נפרד ממנה. כדי להכניס לנו את מפתח המאסטר לשגרת היום, להעניק לנו את שכבת ההגנה הזו באופן קבוע, כדי שלא נחמיץ אף הזדמנות להתהדר במתנה המסוגלת והמיוחדת הזו, במפתח המאסטר הפותח עבורנו את כל שערי הישועות. אנחנו צריכים רק לגשת, לומר בכוונה את פרשת הקטורת, ובכך - לפתוח לנו את השערים כולם ולהרעיף שפע טללי טובה וברכה. זה לוקח 4-5 דקות, אפשר לעשות זאת בכל מקום, נוסח פרשת הקטורת מופיע בכל סידור, בכל הנוסחים, ומצוי בכל בית כנסת. אין צורך להמתין יותר לישועה, אין צורך לחכות, אפשר פשוט לגשת עם המאסטר ולפתוח. הבה נקבל על עצמנו, כל יום, לבוא לבית הכנסת כמה דקות לפני תחילת התפילה, כדי שנוכל לומר את פרשת הקטורת בריכוז, במתינות, בהבנה. הבה נאמץ את מפתח המאסטר הזה לחיינו, ונופתע לראות כיצד מתגשמות כל משאלותינו, במידה טובה ישועה ורחמים!
[הרב אשר קובלסקי]

רבי יחזקאל לוינשטיין נפטר בשנת תשל"ד הגאון רבי יחזקאל ב"ר יהודה לוינשטיין, ראש ישיבת פוניבז' בעל 'אור יחזקאל'. נולד למשפחה חסידית, ובהיותו בן ה' שנים נתיתם מאביו. נסע ללמד אצל ה'חפץ חיים' ואצל הג"ר ירוחם ליבוביץ זצ"ל. לאחר מלחמת העולם הראשונה שמש כראש ישיבת מיר במקום רבי ירוחם, עד שחזר רבי ירוחם בשנת תרפ"ד, ואז שמש כמשגיח בקלעצק ולומז'ה, ולאחר פטירת רבי ירוחם בשנת תרצ"ו נתמנה כראש ישיבת מיר. במלחמת העולם השנייה נדד עם הישיבה לשנחאי, ואחר כך עלה לארץ ישראל וכהן כמשגיח בישיבת פוניבז'.

לעילוי נשמת
נשמות ישראל
ובכללן ניסים
אלבס בן ברטה

נתיבי אור מאוצרותיו

הרב ניסים יגן זצוק"ל

לעילוי נשמת שלמה שלם ז"ל בן שושנה תנצבה

מה בפרשה?

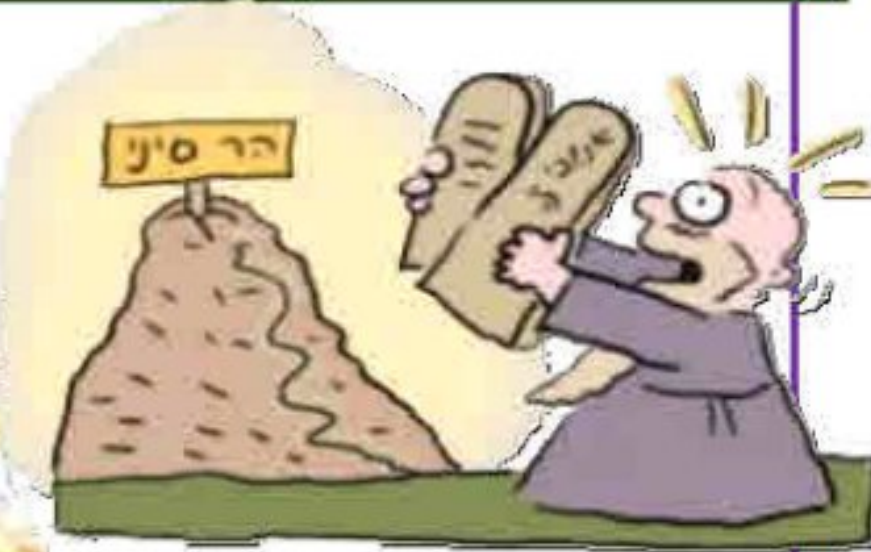
בפרשה מתוארים עניינים שונים הקשורים במשכן: תרומה של מחצית השקל שעל כל אחד מישראל להרים, בניית כיור רחצה לכוהנים, השמן למשיחת כלי המשכן, ואזהרה על שמירת השבת. בינתיים, מחכים בני ישראל למשה שעלה להר סיני, ונוכחים לדעת שהוא לא שב. הם מבקשים מאהרון לבנות להם עגל זהב. ה' מספר למשה על החטא של ישראל, ומאיים להשמדם. משה מתחנן לפני ה' על ישראל, יורד אל בני ישראל ושובר את הלוחות. אחר כך משמיד משה את עגל הזהב, ומצווה להרוג את עובדי העגל. ה' מקשיב לבקשת משה וסולח לישראל.

משה עולה שוב אל ההר, וכותב שם את הלוחות השניים. כשירד משה מהר סיני קורן עור פניו, ובני ישראל פוחדים לדבר אתו בשל כך. כדי להרגיעם שם משה מסווה על פניו. ועוד בפרשה: דינים הקשורים בשלושת הרגלים.

אומר הרב, במחנה שלנו יש בני אדם שעבור כסף ומעט תאוה מוכנים לוותר על יסודות התורה והאמונה, לחלל שבת ולהפסיד את כל עולמם בידיהם! יתרה מזאת, גם אצלנו, בתוך כל אחד ואחד, מסתתרים כמה עשויים קטנים. אנחנו יודעים שחשוב לקום מוקדם – אבל בשביל חצי שעת שינה מאבדים את הכול.

כמה נשים סובלות וכמה בעלים סובלים, כמה משפחות נהרסים – אולם הם מתגאים בכך שהצליחו לא להיכנע - "עמדתי על שלי", או "זה עניין של פרנציפ...". תאוה אחת קטנה מסוגלת לשרוף בתים רבים ולהחריב חיים! קצת עצלנות, כבודות ורצון לנוח גורמים לאבד נצח – לנצח!

לעילוי נשמת הילד הצדיק יוסף קדוש תנצבה

הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

ציטוט שבועי

מצווה לרוץ בהליכתו לבית הכנסת. אבל אסור לרוץ בצאתו מבית הכנסת. ומי שיש לו אפשרות ללכת רגלי לבית הכנסת לתפילה, עדיף יותר שיעשה כן מאשר שיסע ברכב. ומכל מקום אם הוא ממהר להגיע לבית הכנסת יכול לנסוע ברכב

לקבלת העלון

elial@eca.gov.il

או 0506255911

לעילוי נשמת ניסים אלבס בן ברטה

נצור לשונך

הלכות לשון הרע פתיחה - עשין, א

המספר לשון הרע על חבירו עובר על מצוות עשה (דברים כ"ד ט') "זכור את אשר עשה ה' אלוהיך למרים בדרך וכו'". שהזכיר אותנו הכתוב את מה שה' עשה למרים, אפילו שסך הכול דיברה על אחיה. שאהבה אותו כנפשה, וסכנה עצמה להצילו מן הים, וסך הכול השוותה אותו לשאר נביאים ולא ממש דיברה בגנותו. ולא דיברה בפני רבים אלא רק בפני אהרון אחיה הקדוש. בכל זאת נענשה בצרעת. קל וחומר לאנשים שמספרים בגנות חבריהם שיענשו. הלכות לשון הרע, פתיחה - עשין, בועובר בנוסף לזה גם על מצות עשה (ויקרא י"ט י"ח) "ואהבת לרעך כמוך". שמי שמספר לשון הרע, או מקבל לשון הרע, וודאי אינו אוהב את חבירו. שהרי הוא את חסרונות עצמו לא רוצה שיספרו, וודאי שתבירו לא חפץ שיספרו את חסרונותיו.

לעילוי נשמת משה חכמון בן רינה

לעילוי נשמת היקר באדם רזי בן נעימה תנצבה

בדורו של מר"ן

הרב עובדיה יוסף
תרפ"א-תשע"ד
(1920-2013)

השבת נקרא על מצות מחצית השקל שנצטוו בני ישראל לתת. בפסוק נאמר על מצות נתינת מחצית השקל, "ונתנו". אם נתבונן נראה שאת המילה "ונתנו" אפשר לקרוא ישר והפוך עם אותה המשמעות של המילה. וזאת ללמדנו, שאדם שנותן תרומה או צדקה, אין הוא מפסיד מתרומה זו, אלא אדרבא נותן הוא לעצמו ברכה ותוספת לנכסיו. המגיד

מדובנא מביא על כך **משל יפה**, על אדם שהיה בכיסו סכום של שלוש מאות שקל, והנה בערב, רואה הוא שנותרו לו רק מאתיים שקלים. הבין האדם שאבד לו שטר של מאה שקל, והצטער על אבידתו. למחרת בדרכו לעבודתו, מצא שטר של מאתיים שקלים, שמח מאוד, אך בתוכו עדיין היה מצטער על המאה שקלים שאיבד, שהרי יכולים היו להיות לו עכשיו מאה שקלים יותר. אך לאותו אדם היה גם שדה חיטים, ובוקר אחד לקח עמו שק של זרעוני חיטה בכדי לזרעם בשדה. בדרכו לשדה, עבר בשביל המוביל מביתו לשדה, ולא שם לב כי יש חור בשק, וחלק מהזרעונים נפלו בשביל המוביל מביתו לשדה, ואכן, כשהגיע לשדה, ראה כי חסרים זרעונים בשק. הצטער על אבידתו, והמשיך לזרוע את הנותר שבשק. אך לאחר כמה חדשים, כשבא לעבור בשביל המוביל מביתו לשדה, רואה הוא כי כל השביל מלא בחיטים משובחות שצמחו מאותם זרעים שנפלו אז. שמחה גדולה מילאה את לבו בראותו כי אדרבא, אותה אבידה שאבדה לו, היא עצמה גרמה לו עתה ריווח גדול, וכל צערו אז היה לשווא. כך בכל תרומה או צדקה שאדם נותן, נדמה לו כי יצא סכום הכסף מרשותו, וחסר הוא את אותו הסכום שהיה ברשותו ועבר לרשות הצדקה, אך לא כך היא האמת, אלא אדרבא, אותו הסכום שניתן לצדקה, הוא הסכום שייתן לו את הברכה והעושר, כך שלמעשה כסף זה לא יצא ממנו, אלא ייתן לו עוד ועוד, כמו שאמרו רבותינו, 'עשר בשביל שתתעשר', וזהו הסוד במילה שכתבה התורה "ונתנו"

שנקראת ישר והפוך, ללמדינו, שכל מה שאדם נותן לצדקה, בסוף חוזר אליו הכול בכפל כפליים. **מסופר** על אישה אלמנה ענייה שהייתה גרה לבדה בעיר יפו, בכל בוקר הייתה קונה מעט חטים, והולכת לטחנת הקמח שהייתה בנמל יפו, שם הייתה טוחנת את החיטים, ושבה לביתה ואופה לעצמה פת לחם לשחרית ופת לחם לערבית. בוקר אחד, לאחר שאפתה את הלחמים, הופיע בביתה עני שהתחנן לקבל פת לחם הואיל ולא אכל כמה ימים ועומד הוא לגווע ברעב. נכמרו רחמיה של האלמנה, ונתנה לו את פת השחרית שאפתה לעצמה, כך שנותר לה רק ככר לחם אחד. לא עברו כמה דקות, והנה עני נוסף דופק על דלת ביתה, ומתחנן לפת לחם. לא יכלה האלמנה לעמוד בפני תחנוניו ובכיו של אותו עני, ונתנה לו את פת הלחם האחרונה שנותרה לה לארוחת הערב. מיד הלכה, וקנתה בשארית כספה מעט חיטים נוספות, והלכה שוב לטחנת הקמח בנמל יפו וטחנה קמח חדש, אך לדאבונה הרב בדרכה חזרה לביתה, נשבה רוח חזקה, והעיפה את שקית הקמח שטחנה זה עתה היישר לתוך הים. נותרה האלמנה ללא קמח, וללא אפשרות לאכול כלום באותו היום. בצר לה פנתה לרב היושב בבית המדרש הסמוך לנמל, ושאלה בפיה, זו תורה זו שכרה? הרי את לחמי הדל נתתי היום לשני עניים, ובפרוטות האחרונות שנשארו לי, קניתי קמח חדש, והנה באה הרוח והעיפה את הקמח לים, ונתרתי ללא כלום. מדוע עשה זאת אלוקים לי? וכי עדיף היה שלא הייתי נותנת לעניים כלום?! עודה מדברת עם הרב, והנה נכנסו לרב חמשה סוחרים עשירים, ובידם כד חרס מלא דינרי זהב, ובקשו לדבר עם הרב באופן מיידי, מיד החל ראש הסוחרים לספר לרב כי לפני זמן קצר היו הם בספינה מליאה סחורה מול נמל יפו, כשלפתע פגעה הספינה בסלע ונפער חור בספינה ומים רבים התחילו להיכנס לספינה שהייתה בסכנת טביעה, מיד התפללנו לה' שיציל אותנו ונדרנו נדר, אם ניצל, נתרום כד מלא דינרי זהב לצדקה, ולפתע נסתם החור והספינה ניצלה, ועתה באנו לקיים את הנדר לתת את הכסף לצדקה. שאל אותם הרב, אתם יודעים איך ניסתם לפתע החור? לא, ענו הסוחרים, אך אם הרב רוצה לדעת, נוכל לבדוק זאת בספינה העוגנת בנמל הקרוב אלינו. ביקש הרב מאחד הסוחרים לגשת ולבדוק זאת, ואכן לאחר כמה דקות חזר הסוחר ובידו שקית שבתוכה בצק שהיא זאת שסתמה את החור והצילה את הספינה. שאל הרב את האלמנה, המכירה את השקית הזו? כן, ענתה האלמנה, זאת שקית הקמח שהעיפה הרוח ממני לים והמים הפכו את הקמח לבצק. פנה הרב לסוחרים ואמר, את כד החרס המלא דינרי זהב, תתנו לאלמנה ענייה זו, שבזכותה ניצלם מטביעה בים, ולא אלמנה אמר הרב, עכשיו נוכחת כי בזכות מצוות הצדקה שעשית, קיבלת שכרך והפכת לעשירה גדולה, שוב לא תצטרכי לטחון קמח ולאפות לחם בדוחק ובעוני, משרתים יצלו לך בשר וימוגו לך יין, והכל בזכות הצדקה שעשית הוא אשר אמרנו "ונתנו", אפשר לקרותו ישר והפוך, ויש לו משמעות דו צדדית. נשכיל ונבין זאת. אמן.

חיזוק לאליה

לתת בחום

זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה ליהוה): פרשת כי תשא ל. יג' (יש שני סוגי נתינה, יש סתם נתינה הנובעת מכל מיני חישובים ושיקולים אישיים, אך יש נתינה מעבר לגבולות הטבעיים של האדם, שהיא נתינה נטו לשמה, מכל הלב. כשאדם עושה מצוה מכל הלב לשם שמים, הרי שהדבר הגשמי שבו נעשית המצווה מתעלה ומתקדש ונהיה רוחני. כך גם במחצית השקל, אף על פי שהיא גשמית, אך אם נותנים אותה מכל הלב, הרי שנהפכת מטבע זו להיות 'מטבע של אש'! מסופר על חבורת אנשים שישבו בבית הכנסת ולמדו. והנה, נכנס למקום גבאי צדקה. הלה נפנף בידיו ובקש את רשות הדיבור. המדובר, בבחורה יתומה ודלת אמצעים, אשר אין ידם משגת כדי קניית שום צרכים מינימליים" ומבקש מהצבור תרומה לטובת: 'הכנסת כלה.. ישראל קדושים הם, נתבעים ונותנים. הושיטו ידיהם לארנקיהם ושלפו כל אחד שטר הגון לצדקה. הראשון הגיש שטר של חמישים שקלים. אף שכנו הוציא שטר וכן השלישי. ואז קם הקולני שבחבורה וניסה לקרר את ההתלהבות שבערה בצבור. "רגע! רגע!!" אמר בנימת תגר. "אני כבר מכיר את הסיפורים הללו. מבטיחים שיקנו לכלה את צרכיה המינימליים ביותר. ולבסוף, קונים לה בלי שום בושא דירה! מקרר חשמלי! מכונת כביסה! הכול חדש. "לא!" החרה ואמר. "לא זו מצוות צדקה. חבל שניתן כסף לכל הצדקות הללו שהגבאים מתרימים עבורם... " 'איך עושים מכמה שקלים דירת פאר מאובזרת?' 'הס הושלך בצבור. הביטו זה בזה בהפתעה. החזירו ידיהם לאחור, ואף הרצון והתלהבות לתרום לא נותרו. הרב מגיד השיעור ששמע את הדברים. חיכך בדעתו ולבסוף אומר בנימה לימודית: "נניח שאתה צודק! נניח שהם קונים לאותה כלה רהיטים ומכשירי חשמל. ואף מחתנים אותה כראוי ונותנים לה מעט כסף בשביל דירה. שואל אני אותך, כמה אתה משלם בשביל זה??" הוא המשיך בדברים כדורבנות: "בשביל צרכים דחוקים ומינימליים בכוננתך לתרום עשרה – עשרים שקלים. לא יותר מזה. ובשביל שתזכה הכלה למוצרים חדשים ולהרחבת הדעת כדברך, כמה תשלם יותר? כמה אתה נדרש להוסיף??" השקט ניסר בחלל. שתיקה כהודיה. כלומר, בשני המקרים אינך נתבע להוסיף מאומה!. נו, מה אכפת לך שבסכום הפעוט שאתה נותן לצרכי כלה, היא תזכה שיהיה לה אבזור מכובד ולא עניות? ראה איזה פלא. אתה בעשרה או בעשרים שקל, נעשה שותף למצווה כל כך מרוממת של הכנסת כלה כדבעי!!" תראה איזה גבאי צדקה מוכשר הוא. מהסכום הקטן שלך, בונה לכלה יתומה אבזור מפואר!! לא תגיד לו תודה!! עכשיו חייכו כולם. ומיהרו להוציא שוב את ארנקיהם. מעתה יובן מה שהתקשה משה רבנו, וכי בכוחו של מטבע גשמי לכפר על נפש שהיא רוחנית? אלא העניין על פי שאמרנו, הראה לו הקדוש ברוך הוא מטבע של 'אש', ואמר לו "זה יתנו!" מטבע של אש, היינו כשיעשו את המצווה בחום ובהתלהבות, מתוך אהבה גרידא לבורא עולם, או אז המטבע הגשמית תתעלה ותתקדש עד שיהא בכוחה להגיע עד כיסא הכבוד, מטבע כזו ודאי שיש בה את הכוח לכפר על נפשותיכם. מאת: הרב דוד הכהן – גן יבנה.

מחצית השקל... [ל, יג]

פעם אחת בשעת שיחת האדמו"ר ר' אהרן מקרלין זיע"א עם מקורביו, נתגלגל הדיבור על מעמדו של הצדיק, ועל התפקיד המרכזי שלו בין תלמידיו. אמר האדמו"ר לתלמידיו יש בתורה רמז מפורש שהצדיק הוא האישיות המרכזית, וכי אלה שסובבים אותו ומושפעים ממנו המה אנשים חיים ורבי פעלים, בעוד שאלה שמתרחקים ממנו נחשבים כמתים. בתיבה "מחצית" יש חמש אותיות, במרכז המילה האות "צ" (צדיק), האותיות המרוחקות מהמרכז הן "מת", והאותיות הסמוכות לה מכאן ומכאן הן האותיות "חי". (מהאוצר החסידי)

שמזר
עובת מוקדם ורגוע

העלון לעילוי נשמת יצחק אביקור בן מזל תזכה

שי"ת של חסד

שידה במסדה

הרב שלום ארוש

גיבורים לעמוד בפרץ הגבורה הנסתרת כולנו מכירים את סיפור העקידה. גם בלי התבוננות יתירה וגם בלי להעמיק יותר מידי, רואים מיד שעקידת יצחק היא מסירות נפש בלתי נתפסת. המוכנות לוותר על כל היקר ואפילו על החיים רק בגלל שרצון ה' עומד מעל הכול. לא לחינם היא משמשת אות ומופת לדורות וסמל למסירות נפש והקרבה. בזכות ובכוח העקידה יהודים בכל הדורות מסרו נפשם על אמונתם ועל קיום התורה והמצוות. בפרשה שלנו אנחנו נתקלים בסיפור של מסירות נפש לא פחות מרשימה, ואולי אפילו הרבה יותר. אבל זה לא גלוי. זה לא צועק. צריכים התבוננות ולב מרגיש כדי לשמוע בסיפור את המשמעויות העמוקות והמטלטלות שלו: זמן קצר לאחר מתן תורה ולאחר אינסוף ניסים וחסדים – עם ישראל חוטאים בחטא החמור ביותר. כל אחד מאיתנו ששומע על חוטאים ופושעים שהורסים את העולם ועל כל מיני עוולות, מיד מתאזר ברגשות נקם ורוצה לראות את הפושעים באים על עונשם באופן נחרץ ומידי ומוקעים מהחברה ואפילו מתבערים לגמרי מן העולם. אבל משה רבינו רואה את הדברים בצורה אחרת לגמרי. הוא לא רואה כאן פושעים וחוטאים, אלא הוא רואה כאן בנים של ה'. בנים טועים, בנים שנמצאים בחושך, אבל בכל זאת בנים אהובים ויקרים. הוא אוהב אותם בכל לבו. והוא גם יודע בצורה הברורה ביותר שה' יתברך אוהב אותם בכל ליבו ולא רוצה במיתתם.

השמחה היא התרופה

“מי שיבוא על קברי ויאמר שם אלו העשרה מזמורי תהילים [תיקון הכללי], וייתן פרוטה לצדקה עבורי, אפילו אם גדלו ועצמו עוונותיו וחטאיו מאוד מאוד, חס ושלום, אזי אתאמץ ואשתדל לאורך ולרוח להושיעו ולתקנו”. רבי נחמן

אדם שידו הימנית חבושה ואין לו אפשרות להניח תפילין בזרועו, האם יניח יכול להניח תפילין של יד על התחבושת או שיניח רק תפילין של ראש? יניח תפילין על הגבס ולא יברך, ואחר כך יניח על הראש ויברך על הראש ויכוין לפטור גם את התפילין של יד. ילקוט יוסף [סימן כ"ז אות י'].

לגבי הדין שאסור לקרוא מקרא בלילה [הכוונה לתנ"ך שהוא התורה שבכתב], האם האיסור הוא מהשקיעה או מצאת הכוכבים? עיין בן איש חי [שנה ראשונה פרשת פקודי אות ז'] שמבאר הטעם [על פי הקבלה] שאסור לקרוא מקרא בלילה הוא משום שהלילה הוא בחינת עשיה שכולו דינים וכו', ולפי זה יוצא שכל האיסור הוא בלילה ממש, ואם כן בין השמשות שאינו לילה גמור עדיין מותר בקריאת מקרא. ולכן נראה שהאיסור הוא מצאת הכוכבים בלבד.

בדיחותא

איש מבוגר רואה ילד אוכל שוקולד. האיש: "אל תאכל שוקולד, זה לא בריא." הילד: "סבתא שלי חיה עד גיל 108." האיש: "כי היא אכלה שוקולד?" הילד: "כי היא התעסקה בעניינים שלה."

אב של החיים,

כל הגלות היא חיסרון. הגאולה עוד לא באה כי משהו חסר. זה לא המשיח הוא מה שחסר, חסרה המידה של המשיח בעולם. חסרה האהבה של משה רבינו ומסירות נפשו למען תפילה על עם ישראל. כשזה יתגלה במהרה בימינו אמן אפשר לצפות באמת לגילוי משיח

העלון לעילוי נשמת, משה חכמון בן רינה, חגי דאר, הרב מאיר בן פנינה הרב משה מזרחי בן עזיזה, הילד יוסף מרדכי קדוש בן תהילה על ידי סיפורי מעשיות הצדיקים, מתעורר ומתלהב הלב בהתעוררות גדולה לה' יתברך" (רבי נחמן מברסלב זיע"א)

הסיפורים לשבת

העלון לעילוי נשמת
ניסים אלבס בן ברטה
ת ז צ ב ה

בסד
"ועמך כלם צדיקים".

רק שצריכין לזה התחזקות
גדול סאד בכל אשר יעבר עליו

כל מעשיך לשם שמים

ביום המיועד נמלא בית הכנסת מפה לפה. אחרי שנים לא מעטות בהן לא הסכים אף מועמד ליטול סיכון שיתבזה ברבים מול כל אנשי העיר "בקראקא, לפני כ-140 שנה, ישבו תלמידי חכמים גאוני עולם, באותה העת לא הסכימו תלמידי החכמים, שישב בקראקא רב, גדול ככל שיהיה, אשר יהיה שווה להם בחכמתו. רק רב אשר יהיה גדול מכל בני העיר כולם, ולא תהיה קושיה או פסק הלכה אשר לא יצליח להתמודד עימם בכבוד – הוא ישב על כיסא הרבנות בעירם. כעת מתמנה לתפקיד רם זה, רבי שמעון סופר (יום פטירתו טז אדר) בנו של ה"חתם סופר". בהגיע מרכבתו של הרב החדש לשערי העיר נעמד ראש הקהל ביראת כבוד וחיכה שהרב יפנה אליו. לאחר ברכות שלום הדדיות שאל ראש הקהל את הרב: "האם כבודו קיבל את הטלגרמה הדחופה ששלחתי אליו?" רבי שמעון הנהן בראשו אך מיד שלף מכיסו את הטלגרמה. "קיבלתיה והנחתיה בכיסי. עדיין לא קראתיה". בטלגרמה היה כתוב: "הרב החדש מתבקש שלא לבוא לקראקא. על החתום: ראש הקהל". למראה עיניו השואלות של רבי שמעון, הסביר ראש הקהל: "חוששני שתלמידי החכמים שבעיר יקשו עליך קושיות שלא תהיינה לך תשובות עבורן. דרשתך הראשונה תיהפך למאורע מביך, וייתכן שאף יתחיל לחץ מן הציבור להורידך ממשרת הרב שאינך מתאים לה". רבי שמעון חייך בסלחנות. "המשיכו את כל ההכנות כמתוכנן. עם הדרשה אני כבר אסתדר". ביום המיועד נמלא בית הכנסת מפה לפה. אחרי שנים לא מעטות בהן לא הסכים אף מועמד ליטול סיכון שיתבזה ברבים מול כל אנשי העיר, כאשר תלמידי החכמים יקיפוהו בחבילות של קושיות שאין לו עליהן תשובה, מוכן בנו של ה"חתם סופר" לדרוש ללא מורא ברבים. טרם שהחל רבי שמעון בדרשתו בהלכה, נענה ואמר: "ברצוני לספר לכם סיפור שאירע עמי". תלמידי החכמים שהיו מוכנים כבר להתקפה, הסוו גיחוך. 'הוא מפחד משאלות בהלכה אז הוא מספר סיפורים? אנחנו כבר נראה לומי הם תלמידי החכמים שבקראקא... 'ורבי שמעון סיפר: "נער כבר מצוה הייתי וישבתי ללמוד עם אבי הקדוש "החתם סופר". בתוך הלימוד הגיע יהודי מתושבי העיר וסיפר לאבא שהקצב המקומי מוכר בהמה שהיא טרפה, ואינו מוכן לציית להוראות השוחטים שהבהמה פסולה ואסורה באכילה ליהודים. כל מי שעומד ומזהיר את הקונים שהבהמה טרפה – הקצב מוכן להכותו עם הסכין בו הוא משסף את חלקי הבשר... אבא עצר מלימודו" – המשיך רבי שמעון סופר – "ושלח אותי אל הקצב. 'אמור לו שאם לא ייחדול ממעשיו – אצטרך להענישו באופן חמור ביותר'. רעדתי מפחד. אבא חש בזאת ואמר לי תיכף 'אלמד אותך שם קדוש לכוון בו, אם יצא אליך הקצב עם הסכין וינסה לרצוח אותך נפש – תכוון בשם זה ותינצל מיד... 'יצאתי לכיוונו של הקצב, כשאיך ראה אותי מרחוק הבין שאני בא לנזוף בו. רץ לכיווני ורצה להכותני בסכין שבידו. כיוונתי מיד את השם שאמר לי אבי ובתוך רגע נפל הקצב ללא רוח חיים"..." מורי ורבותי", הרעים רבי שמעון סופר בקולו, "אם רצונכם לשאת ולתת בהלכה לשם שמים – הריני מוכן ומזומן. אך דעו לכם ששם קדוש זה שמסר לי אבי עודנו חקוק בזכרוני, ומי אשר יקשה לשם קנטור או גאוה – יישא בתוצאות מעשיו..." דממה עזה שררה בחלל, ואז פתח רבי שמעון את דרשתו הנפלאה כרבה של קראקא.

חודש טוב ומבורך

העלון לעילוי נשמת רינה ניסן בת שרה

זכותם
התגן עלינו

נפלאות הרמב"ן מעשה בהרמב"ן ותלמידו

בביקור ניחום של הינוקא אצל משפחה שאיבדו את שני בניהם יקיריהם בפעולת הטרור שאירע לאחרונה.

"וידום אהרן" - מעשה מפורסם בתלמידו של הרמב"ן ז"ל שחלה ובא הרמב"ן לבקרו. כיון שראה שקיצו קרב ובא והולך הוא לבית עולמו, אמר לו: שמע נא, בני, את אשר אצורך. דע שבעולם העליון יש היכל עליון, ושמה כסאות למשפט והשכינה נצבת בעדתם. הא לך קמיע, ודע שבקמיע זה יפתחו לך כל שערי ההיכלות שברקיע עד שתגיע להיכל העליון הזה, ושם תשאל כמה שאלות עצומות שיש לי בנוגע לכלל ישראל. את השאלות נתן לו בכתב, ובקשו שיבוא אליו בחלום ויגיד לו את התשובות שישמע שם.

נפטר התלמיד לבית עולמו. ויהי היום והרמב"ן יושב על יד חלונו ועוסק בתורה, והנה הופיעה דמות תלמידו לנגד עיניו. אמר לו התלמיד: ידע רבנו, שבכל מקום שבאתי והראיתי את הקמיע נפתחו בפני השערים, ונתנו לי רשות לעלות מעלה מעלה עד ההיכל הזה שאמרת לי, וכשרציתי לשאול את הקושיות שהכין לי רבי ומורי, נראה לי מיד שכל הקושיות אינן קיימות בעולם האמת, ששם עלמא דקשוט והכל בצדק ובמשפט. (מובא ב"ילקוט מעם לועז", שופטים, עמ' פא)

זו באמת תשובה אמיתית וכללית לכל התמיהות שעולות בליבות בני אדם, אם זה שאלות באמונה בהשגחה, צדיק ורע לו רשע וטוב לו, קושיות ידיעה ובחירה וכיוצא, עלינו להבין דבר פשוט, כי לכל שאלות אלו התשובה היא אחת, השכל שלנו מוגבל במקום בזמן ובגוף, ומה שמעבר למוגבלות חומריות אלו אין השכל יכול להבין ולצייר מאומה, ואילו למעלה בשמים לאחר פטירת הנשמה שמתחררת ממוגבלויות אלו, הרי שהכול מובן, ושם רואים את הצדק והיושר שבכל פרט שנעשה כאן בבריאה, ומצב זה הוא לצורך הניסיון והבחירה לבחון את כנות אמונתנו בבורא גם כאשר אין אנו מבינים את הנהגתו, שזה עיקר הניסיון כאשר נסתרת מהאדם הבנת ההנהגה, ועם כל זה מיתמם הוא עצמו עם בוראו מכוח אמונתו.

לעילוי נשמת ולזכות כל עם ישראל החיים והמתים

משנכנס אדר מרבין בשמחה